

chowej i przemieszczanie się konia w boksie — stereotyp podany w tab. 1) do momentu powrotu do pobierania paszy.

Tab. 1. Stereotyp zachowania się konia w czasie działania bodźca dźwiękowego

Liczba punktów	Słowne określenie stereotypu
9-10	Ogier nie zwraca uwagi na bodziec dźwiękowy, je spokojnie, nie wyjmuje pyska ze żłobu
7-8	Podnosi głowę, nie jest wystraszony, nie odchodzi od żłobu, stawia uszy i zaczyna powtórnie pobierać paszę
5-6	Unosi głowę, uszy postawione, lekko wystraszony, odchodzi kilka kroków, przygląda się, podchodzi ostrożnie i zaczyna jeść paszę
3-4	Gwałtownie wyjmuje głowę i odskakuje do tyłu, kręci się w boksie, niecierpliw, rzuca głowę, niezdecydowanie podchodzi, wystraszony
1-2	Odskakuje gwałtownie do tyłu, zatrzymuje się na ścianie boksu, bije zadem, wspina się, boi się podejść bardzo długo, niezdecydowanie podchodzi, cały napięty, lub nie chce podejść

Tab. 2. Współczynniki korelacji między ogólną liczbą punktów za zachowanie się koni a czasem reakcji na bodziec dźwiękowy

Grupa wieku koni	Współczynniki korelacji (r)
Odsadki	-0,55 **
Jednoroczne	-0,48 **
Półtoraroczne	-0,04
Dwuletnie	-0,38 **

Objaśnienie: ** istotny przy $P \leq 0,01$.

Wyniki. Przedstawiona metoda wykazała dużą przydatność przy ocenie pobudliwości nerwowej koni. Analizując czas reakcji na bodziec dźwiękowy u badanych 278 koni pełnej krwi angielskiej stwierdzono prawidłowość skracania się czasu wraz ze wzrostem wieku koni. Na przykład średni czas reakcji na bodziec dźwiękowy u odsadków wynosił 19,61 s, zaś u dwulatków zmniejszył się do 5,62 s. Jednocześnie średnia liczba punktów za zachowanie się koni określona na podstawie oceny 5 stereotypów (zachowanie oceniono w skali punktowej od 0 — niezrównoważony nerwowo, do 5 — zachowanie spokojne, zrównoważone) wzrosła analogicznie z 19,14 pkt. (odsadki) do 22,81 pkt. (dwulatki). Omawianą współzależność potwierdzają wyliczone współczynniki korelacji (r) między ogólną liczbą punktów za zachowanie się a czasem reakcji na dzwonek. Zestawione w tab. 2 wszystkie współczyn-

niki są ujemne, a większość jest istotnych ($P \leq 0,01$) co świadczy, że wraz ze wzrostem liczby punktów za zachowanie się konia maleje czas reakcji na bodziec dźwiękowy. Oznacza to, że im konie są spokojniejsze, tym szybciej powracają do pobierania owsa, który był bodźcem bezwarunkowym w przeprowadzonych badaniach.

Piśmiennictwo

1. Blendiger W.: Psychologie und Verhaltensweisen des Pferdes. VPP, Berlin 1980.
2. Bobylev I. F.: Konev. 2, 19, 1960.
3. Brzeski E.: Acta agr. silv. zoot. 6, 17, 1966.
4. Budzyński M.: Auswertung der Indizes der Erregbarkeit und Ausgeglichenheit des Nervensystems im Laufe des Wachtums und der Entwicklung des englischen Vollblutes. 31 Jahrest. EVT, München 4, 7, 1980.
5. Budzyński M.: Povtorjaemost i nasleduemost pokazatelej ocenki uravnovešenija nervnoj sistemy čistokrovnych verchovych lošadej. 33 Ježegod. Konf. EAZ, Leningrad 6, 3, 1982.
6. Cena M.: Przegl. hod. 18, 8, 1967.
7. Zwoliński J.: Koń pol. 3, 14, 1970.

Adres autora: prof. dr hab. Marian Budzyński, ul. Langiewicza 3A m. 17, 20-032 Lublin

ABON-YABAL M., AL BANE A., EL-GENDI M.: Zastosowanie metody immunofluorescencji do rozpoznawania histoplazmozy koni „enzootyczne zapalenie naczyń chłonnych”. (The use of fluorescent antibody technique for the diagnosis of equine histoplasmosis „epizootic lymphangitis”). Mykosen 25, 683-686, 1982 (10).

Autorzy wprowadzili po raz pierwszy do rozpoznawania epizootycznego zapalenia naczyń chłonnych odczyn immunofluorescencji. Frakcje globulin stosowane w odczynie uzyskano z surowic koni z klinicznymi objawami choroby. Równocześnie określono przydatność różnych metod utrwalania preparatów (ogrzewanie p-formaldehyd, 4% aldehyd glutarowy i aceton). Najlepsze wyniki uzyskano stosując utrwalanie preparatów przez ogrzewanie. Preparaty sporządzone z fazy micelialnej grzyba cechowała znacznie silniejsza fluorescencja w porównaniu do preparatów sporządzonych z fazy drożdżakowej, jak również z materiału patologicznego.

G.

MILLER R. J., CAMPBELL R. S. F.: Badania immunologiczne nad fikomykozą u koni. (Immunological studies on equine phycomycosis). Aust. vet. J. 58, 227-231, 1982 (6).

W odczynie immunodyfuzji, wiązania dopełniacza i śródskórnym odczynie alergicznym przebadano aspekty immunologiczne fikomykozy u koni z objawami klinicznymi choroby, ozdrowieńców, a także u koni, które pozostawały w kontakcie z chorymi zwierzętami. Surowice koni z objawami klinicznymi choroby, niezależnie od długości jej trwania, reagowały dodatnio w odczynie immunodyfuzji. W odczynie wiązania dopełniacza 82% surowic koni z klinicznymi objawami choroby reagowało pozytywnie w średnim mianie 20. Wyniki dodatnie w tym odczynie notowano jedynie sporadycznie u ozdrowieńców i koni zdrowych, pozostających w kontakcie z chorymi zwierzętami. Natomiast w śródskórnym odczynie alergicznym 64% koni zdrowych, 100% ozdrowieńców i 31% koni zdrowych reagowało dodatnio.

G.